

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: \_\_\_\_\_  
ΗΜ/ΝΙΑ: Κυριακή, 30 / 3 / 2025 ΤΜΗΜΑ: \_\_\_\_\_

Βαθμός \_\_\_\_\_  
☺ \_\_\_\_\_ %

ΚΕΙΜΕΝΑ

**I.** Magnus timor exercitum occupāvit **ex vocibus** Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli **pudōre** adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur.

**II.** Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam **in speluncam** caudis traxit aversos. Ubi Hercules, e somno **excitatus**, gregem aspexit et partem abesse sensit, pergīt ad proximam speluncam; sed postquam boum vestigia foras versa vidit, confusus gregem ex loco infesto **amovēre** coepit. Sed bovum mugitus ex speluncā audītus Herculem convertit. Tum Cacus, vi prohibēre eum conātus, Herculis clavā interficitur.

**III.** Claudius quinquagesimo anno aetatis **suae** imperium cepit mirabili quodam casu. Exclusus ab insidiatoribus Caligulae, recesserat in diaetam, cui nomen est **Hermaeum**. Paulo post rumore caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit.

**IV.** Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens **dictator** est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

**A1.** Να μεταφράσετε ολόκληρα τα κείμενα **III** και **IV**, όπως εμφανίζονται παραπάνω.

Μονάδες **20**

**B1.**

1. Η ρωμαϊκή κωμωδία επηρεάστηκε κυρίως από την αττική κωμωδία του 5ου αιώνα π.Χ. και τον Αριστοφάνη. Λ
2. Η σάτιρα ήταν ένα καθαρά ρωμαϊκό λογοτεχνικό είδος. Σ
3. Ο Κικέρωνας ήταν σημαντικός Ρωμαίος ποιητής και όχι ρήτορας και πολιτικός. Λ
4. Ο Βεργίλιος επηρεάστηκε από τον Όμηρο για τη σύνθεση της "Αινειάδας". Σ
5. Ο Κάτων ήταν υπέρμαχος της ελληνικής κουλτούρας και είχε μια ανοιχτή στάση απέναντι στην επιρροή της στην ρωμαϊκή κοινωνία. Λ

Μονάδες **10**

**B2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, μία ετυμολογικά συγγενή λατινική λέξη από το κείμενο που σημειώνεται σε κάθε περίπτωση.

- **πειράζω** (Κείμενο I) – **periculum**
- **μίζερος** (Κείμενο II) – **miserabantur**

- **ερεπετό** (Κείμενο III) - **prorepsit**
- **κούρσα** (Κείμενο II) - **discurrens**
- **δουκάτο** (Κείμενο IV)- **dux**

Μονάδες **10**

**Γ1.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **ingenti**: ονομαστική πληθυντικού αριθμού ίδιου γένους **ingentes**
- ii. **virtute** : γενική ίδιου αριθμού **virtutis**
- iii. **nonnulli** : γενική ενικού αριθμού **nonnullus**
- iv. **hi** : ονομαστική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος **haec**
- v. **fatum**: αφαιρετική ενικού **fato**
- vi. **pastor** : δοτική πληθυντικού αριθμού **pastoribus**
- vii. **boves** : γενική ίδιου αριθμού **bovum/boum**
- viii. **vestigia** : ονομαστική ενικού αριθμού **vestigium**
- ix. **vi**: αιτιατική πληθυντικού αριθμού **vires/viris**
- x. **aetatis** : γενική πληθυντικού αριθμού **aetatum/ aetatum**
- xi. **mirabili**: ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος **mirabilia**
- xii. **cui**: αιτιατική πληθυντικού **quas**
- xiii. **caedis** : αφαιρετική ίδιου αριθμού **caede**
- xiv. **pecuniam** : γενική ίδιου αριθμού **pecuniae**
- xv. **omne**: γενική πληθυντικού **omnium**

Μονάδες **15**

**Γ2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους.

- i. **praedicabant**: γ' ενικό Οριστικής Παρακειμένου και στις δυο φωνές **praedicavit/ praedicatus-a-um est**
- ii. **cupiebat** : γ' πληθυντικό Υποτακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή **cupiant**
- iii. **poterant** : απαρέμφατο Ενεστώτα και απαρέμφατο Παρακειμένου **posse/ potuisse**
- iv. **querebantur** : β' ενικό Υποτακτικής Μέλλοντα **questurus-a-um sit**
- v. **traxit** : α' πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή **traxerimus**
- vi. **sensit**: μετοχή Ενεστώτα στη γενική ίδιου γένους **sentientis**
- vii. **convertit**: απαρέμφατο Παρακειμένου στην ίδια φωνή **convertisse**
- viii. **cepit** : απαρέμφατο Μέλλοντα στην ίδια φωνή **capturum esse**
- ix. **recesserat** : γ' ενικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή **recessus esset**
- x. **everterunt** : γ' πληθυντικό Υποτακτικής Παρακειμένου στην άλλη φωνή **eversi sint**
- xi. **acceperunt**: γ' πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού στην ίδια φωνή **acciperent**
- xii. **secutus est** : β' ενικό και β' πληθυντικό Οριστικής Ενεστώτα **sequeris/-re / sequimini**

Μονάδες **15**

**Δ1.** Να αναλυθούν οι υπογραμμισμένες μετοχές των κειμένων σε δευτερεύουσες προτάσεις.

- Ubi Hercules, e somno **excitatus**, gregem aspexit  
postquam/ut Hercules excitatus est (erat)  
cum Hercules excitatus esset

quod Claudius exterritus erat (αντικειμενική αιτιολογία)  
quod Claudius exterritus esset (υποκειμενική αιτιολογία)  
cum Claudius exterritus esset (αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας).

- etsi Camillus aberat.

- quae non aequo iure divisa erat.

Μονάδες 8

**Δ2. Paulo post:** Να αποδώσετε την ίδια επιρρηματική έννοια με την ισοδύναμη έκφρασή της.

- **post paulum**

Μονάδες 1

**Δ3.** Να εξαρτήσετε την παρακάτω προτάση από τις αντίστοιχες φράσεις προχωρώντας στις απαραίτητες αλλαγές στη σύνταξη.

- **Hercules boves in eum locum adduxit.**  
**α) Scriptor narrat** Herculem boves in eum locum adduxisse.  
**β) Hercules dicitur** boves in eum locum adduxisse.

Μονάδες 5

**Δ4.** Να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης, να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία και να δικαιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της.

- **Ubi Hercules, e somno excitātus, gregem aspexit**

**Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το pergit. Εισάγεται με το χρονικό σύνδεσμο ubi και εκφέρεται με οριστική, διότι δηλώνει μόνο τον χρόνο και συγκεκριμένα χρόνο παρακειμένου, γιατί εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν**

Μονάδες 5

**Δ5.** Να μετατραπούν οι παρακάτω προτάσεις σε ενεργητική και παθητική σύνταξη αντίστοιχα.

- Postero die Claudius (a militibus) imperator factus est.

**Postero die milites Claudium imperatorem fecerunt.**

- Quod illic appensum civitati nomen dedit.

**Quo illic appenso civitati nomen datum est**

Μονάδες 5

**Δ6.** Να αναγνωρίσετε **συντακτικώς** τους σημειωμένους με έντονα γράμματα όρους των κειμένων.

**ex vocibus:** εμπρόθετος προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο occupavit.

**pudore:** (απλή, οργανική) αφαιρετική του εσωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο adducti.

**in speluncam:** εμπρόθετος προσδιορισμός της προς τόπο κίνησης (κατεύθυνσης) στο traxit.

**amovēre:** τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο coepit.

**suae:** ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στο aetatis, άμεση αυτοπάθεια.

**Hermaeum:** παράθεση στο nomen

**dictator:** κατηγορούμενο στο Camillus.

Μονάδες 6

1. ☒ Ζωγράφου: Ι. Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ. Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
  2. ☒ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
  3. ☒ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031
-